

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > Croatia

Innehåll inlagt av

Kroatien



EU-ländernas bästa praxis för stadgan

Kroatien

Varje år deltar Human Rights House Zagreb (Kuća ljudskih prava Zagreb) i en enkät från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) för dess årliga rapport om grundläggande rättigheter, som innehåller ett kapitel om hur Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (stadgan) används på nationell nivå. Rapporten ger en översikt över rättspraxis i medlemsstaterna som åberopar eller hänvisar till stadgan, användningen av stadgan i parlamentariska debatter och vid antagandet av ny lagstiftning samt hur stadgan framställs i akademiska artiklar. När FRA har offentliggjort sin rapport, sprider Human Rights House Zagreb den genom att publicera den på sina sociala medier. Ett seminarium om stadgan, som anordnades av FRA och Kroatiens ombudsman (Ured pučke pravobraniteljice), hölls i lokalerna tillhörande Human Rights House Zagreb den 31 januari 2019. Företrädare för det civila samhället, oberoende människorättsinstitut och andra berörda rättstillämpare deltog i seminariet. De diskuterade frågor kring stadgans relevans och funktion och genomförde övningar i dess praktiska tillämpning under en heldagsutbildning.

Användning och medvetenhet i ditt land

Myndighetsstrategier som främjar användningen av och medvetenheten om stadgan inom lagstiftningen, förvaltningen, de brottsbekämpande organen och rättsväsendet

I de inledande kapitlen i den nationella antidiskrimineringsplanen 2017–2022 (*den nationella planen*) finns hänvisningar till stadgan. Särskild vikt läggs vid artikel 21 om förbud av all diskriminering på grund av kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. I den nationella planens kapitel om tillgång till boende nämns uttryckligen artikel 34.3 i stadgan, i vilken det understryks att i syfte att bekämpa social utestängning och fattigdom ska unionen erkänna och respektera rätten till socialt stöd och till stöd till boendet som är avsedda att trygga en värdig tillvaro för alla dem som saknar tillräckliga medel. De områden som prioriteras i den nationella planen är bland annat de rättigheter som uttryckligen anges i stadgan, såsom tillgång till boende, socialt stöd och hälsovård samt varor och tjänster.

Ett av de övergripande villkoren för genomförandet av de europeiska strukturfonderna är att stadgan tillämpas effektivt. I handlingsplanen för övervakning av att förutsättningar skapas (förhandsvillkor), vilken har utarbetats av ministeriet för regional utveckling och EU-medel (*Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije*), anges därför hur detta kriterium ska säkerställas. Ministeriet för regional utveckling och EU-medel ska anordna

utbildning för alla tjänstemän som arbetar med förvaltning och kontroll av EU-medel. Utbildning om *antidiskriminering, jämställdhet och tillämpning av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i de europeiska struktur- och investeringsfonderna* har anordnats sedan 2015. Hittills har 1 500 personer som arbetar med förvaltning och kontroll av dessa fonder fått ta del av denna utbildning som fortsatt tillhandahålls alla nya anställda i systemet. Utbildning erbjuds totalt 22 institutioner, däribland fackministerier och genomförandeorgan, och särskilt statliga förvaltningsorgan såsom ministeriet för havsfrågor, transport och infrastruktur (*Ministarstvo mora, prometa i infrastrukturu*), ministeriet för miljöskydd och energi (*Ministarstvo zaštite okoliša i energetike*), ministeriet för byggande och fysisk planering (*Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja*), ministeriet för turism (*Ministarstvo turizma*), hälsoministeriet (*Ministarstvo zdravstva*), ministeriet för ekonomi, entreprenörskap och hantverk (*Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta*), kulturministeriet (*Ministarstvo kulture*), jordbruksministeriet (*Ministarstvo poljoprivrede*), finansministeriet (*Ministarstvo financija*), ministeriet för vetenskap och utbildning (*Ministarstvo znanosti i obrazovanja*), ministeriet för regional utveckling och EU-medel, arbets- och pensionsministeriet (*Ministarstvo rada i mirovinskog sustava*) och ministeriet för befolknings-, familje- och ungdomsfrågor samt socialpolitik (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*). Utbildningen genomförs i samarbete med den kroatiska regeringens myndighet för mänskliga rättigheter och nationella minoriteters rättigheter (*Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina*), ministeriet för befolknings-, familje- och ungdomsfrågor samt socialpolitik, ombudsmannen och ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning (*Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom*). I kursen förklaras Kroatiens diskrimineringslagstiftning, inbegripet stadgan. Det är planerat att kommande förvaltande myndigheter planeras ska fortsätta genomföra utbildning med särskild inriktning på stadgan som en del av deras förvaltning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna under nästa finansieringsperiod.

I den handlingsplan för övervakning av förhandsvillkor som genomförs av ministeriet för regional utveckling och EU-medel betonas vidare att riktlinjerna för mottagare av EU-medel (*riktlinjer för sökande*) även omfattar den strategiska rättsliga ramen i fråga om stadgan. I syfte att kunna ha en mekanism för kontroll av att de åtgärder som finansieras med EU-medel uppfyller villkoren i stadgan, kommer under den närmaste tiden ett krav om detta att införas i *riktlinjerna för sökande*. Förvaltande myndigheter ska ta fram checklistor för alla organ som inforrdar ansökningar, i vilka det tydligt ska anges huruvida inforrdan är förenlig med stadgan.

Dessutom utgör stadgan en integrerad del av systemet för förvaltning av de europeiska struktur- och investeringsfonderna, särskilt det *operativa programmet "Konkurrenskraft och sammanhållning 2014-2020"* (det *operativa programmet*). I detta syfte utfärdade ministeriet för regional utveckling och EU-medel den 31 maj 2016 ett beslut om tillämpning av övergripande principer. I detta anges att insatser som ska finansieras inom ramen för det operativa programmet inte bara måste följa jämlikhetsprinciperna, utan även i möjligaste mån främja den praktiska tillämpningen av policyn om lika möjligheter, icke-diskriminering och tillgänglighet. Denna bestämmelse överensstämmer helt med stadgans avdelning III om jämlikhet, artiklarna 21-26. Efter detta beslut utfärdade ministeriet för regional utveckling och EU-medel den 31 juni 2016 ett annat beslut som gällde ikraftträdandet av *riktlinjer för sökande och mottagare inom det operativa programmet "Konkurrenskraft och sammanhållning" om tillämpning av övergripande principer*. Deltagare i utarbetandet av detta dokument var bland annat det statliga jämställdhetskontoret (*Ured za ravnopravnost spolova*), ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning, ombudsmannen och jämställdhetsombudsmannen (*Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova*). Riktlinjerna, som också innehåller en sammanfattning av begrepp och bestämmelser i stadgan, finns på https://strukturnifondovi.hr/dokumenti/?doc_id=578&fondovi=esi_fondovi. Bestämmelserna i *riktlinjerna för sökande och mottagare inom det operativa programmet "Konkurrenskraft och sammanhållning" om tillämpning av övergripande principer* ingår i och ges särskild uppmärksamhet i hela anbudsdocumentationen för det operativa programmet, vilket kan ses [här](#). Det operativa programmet främjar stadgan och bidrar till att uppfylla dess målsättningar genom direkta investeringar i infrastruktur för de mest utsatta grupperna i samhället i syfte att garantera deras mänskliga rättigheter. Under nuvarande finansieringsperiod sker investeringar inom det operativa programmet i enlighet med bland annat följande artiklar i stadgan: Artikel 35 - Hälsoskydd, artikel 14 - Rätt till utbildning, artikel 24 - Barnets rättigheter, artikel 25 - Äldres rättigheter, artikel 26 - Integrering av personer med funktionshinder.

Avdelningen för samordning av utarbetande och genomförande av projekt, en organisatorisk enhet vid ministeriet för regional utveckling och EU-medel, samordnar tillämpningen av de övergripande principerna om icke-diskriminering, jämställdhet, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och hållbar utveckling.

I ett strategiskt dokument om främjande och skydd av mänskliga rättigheter (Nationellt program för skydd och främjande av mänskliga rättigheter 2019-2024) planerar kroatiska regeringens myndighet för mänskliga

rättigheter och nationella minoriteters rättigheter att inkludera behovet av åtgärder för att öka medvetenheten om stadgan, göra den mer synlig och ge utbildning i den.

Verktyg för att bättre förstå stadgan och när den gäller

- yrkesverksamma (lagstiftare, förvaltningen, brottsbekämpande myndigheter, rättsväsendet, rättstillämpare)
- privatpersoner

Varje år strävar rättsakademien (*Pravosudna akademija*) efter att inkludera utbildning om stadgan i sitt program för livslång fortbildning för domare och annan personal inom rättsväsendet. Akademien deltar även i EU-projekt om lärande kring stadgan som finansieras genom unionsprogram.

Ett exempel på detta är projektet "Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i rättspraxis" (*Judging the Charter*), som i Kroatien genomförs av ombudsmannen med rättsakademien som en av de associerade parterna. Som en del av projektet deltog fyra domare i två internationella konferenser under 2017, och sex endagsseminarier anordnades under 2018: tre allmänna om själva stadgan (för sammanlagt 41 domare från Zagreb, Split and Osijek) och tre som inriktades på asyl och diskriminering och som hölls för totalt 46 domare i Zagreb.

Värt att nämna är även projektet inom ramen för övergångsmekanismen, "Förbättrad utbildningskvalitet inom rättsväsendet – unionsrätt och internetbaserat distanslärande", som genomfördes i mars 2018. Utöver seminarier och onlinekurser ingick det i projektet att utarbeta en kursplan på området för unionsrätt, vilken rättsakademien kan fortsätta att använda i sina program. Ett av de ämnen som ingick var "Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna: tillämpningsområde och genomförande på nationell nivå", där kursmaterialet användes vid fyra seminarier som hölls för sammanlagt 60 deltagare som en del av programmet för regelbunden livslång fortbildning 2019.

Användning och främjande av verktyg som rör stadgan och som har utvecklats av andra EU-länder eller andra aktörer i EU

En handbok från FRA, *Tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i lagstiftning och beslutsfattande på nationell nivå*, presenterades som en del av en utbildning för tjänstemän som medverkar i lagstiftningsförfarandet. Utbildningen hölls av ombudsmannen i samarbete med FRA den 30 januari 2019.

När FRA har offentliggjort sin årliga rapport om grundläggande rättigheter, som innehåller ett kapitel om hur stadgan används på nationell nivå, sprider organisationen Human Rights House Zagreb den via sina sociala medier.

Samarbete med berörda parter för att främja användningen av och medvetenheten om EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna

Exempel på samarbete mellan människorättsförsvare och nationella myndigheter för att öka medvetenheten om och användningen av stadgan

Ombudsmannen har i samarbete med FRA anordnat följande två seminarier för att öka medvetenheten om stadgan:

- Den 30 januari 2019 anordnades en utbildning för statstjänstemän i den nationella skolan för offentlig förvaltning (*Državna škola za javnu upravu*). Syftet med utbildningen var att öka medvetenheten om stadgan bland tjänstemän som medverkar i lagstiftningsförfarandet, med särskild tonvikt på artikel 51 om stadgans tillämpningsområde. En handbok från FRA, *Tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i lagstiftning och beslutsfattande på nationell nivå*, presenterades även som en del av utbildningen.
- Utbildning för företrädare för det civila samhället anordnades vid Human Rights House den 31 januari

2019. Utbildningen handlade om möjligheten att tillämpa stadgan genom kampanjer och opinionsbildning kring de mänskliga rättigheterna och om att ge stöd till personer vars rättigheter har kränkts, med särskild tonvikt på strategisk tvistlösning.

- Ombudsmannens rapport för 2018, som överlämnades till det kroatiska parlamentet i slutet av mars 2019, innehåller hänvisningar till stadgan.

Exempel på samarbete mellan nationella myndigheter och den akademiska världen vilket bidrar till att öka medvetenheten om och användningen av stadgan

På juridiska fakulteten vid Zagrebs universitet (*Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu*) ökar medvetenheten om stadgan genom föreläsningar för andra- och femteårsstudenter och på doktorandnivå.

Under andra året ägnas två föreläsningar åt skyddet av grundläggande rättigheter i EU, däribland stadgan, som en del av kärnkursen i europeisk offentlig rätt. Under femte året kan studenterna välja en kurs i *grundläggande rättigheter i EU* som hålls på engelska. Nyligen skrevs även en lärobok på universitetsnivå om grundläggande rättigheter i EU med tonvikt på förbud mot diskriminering. Undervisning i skyddet av grundläggande rättigheter ges i kursen om institutioner och EU:s rättssystem som en del av ett specialistutbildningsprogram i unionsrätt.

Exempel på icke-statliga initiativ som främjar användningen av och medvetenheten om stadgan i ditt land

Varje år deltar Human Rights House Zagreb i en enkät från FRA för dess årliga rapport om grundläggande rättigheter, som innehåller ett kapitel om hur stadgan används på nationell nivå. Rapporten ger en översikt över rättspraxis i medlemsstaterna som åberopar eller hänvisar till stadgan, användningen av stadgan i parlamentariska debatter och vid antagandet av ny lagstiftning samt hur stadgan framställs i akademiska artiklar. Som tidigare nämnts sprider Human Rights House Zagreb rapporten genom att publicera den på sina sociala medier efter att FRA har offentliggjort den.

Som också tidigare nämnts anordnade FRA och kroatiska ombudsmannen ett seminarium om stadgan som hölls i lokalerna tillhörande Human Rights House Zagreb den 31 januari 2019. Företrädare för det civila samhället, oberoende människorättsinstitut och andra berörda rättstillämpare deltog i seminariet. De diskuterade frågor kring stadgans relevans och funktion och genomförde övningar i dess praktiska tillämpning under en heldagsutbildning.

Senaste uppdatering: 23/02/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.